

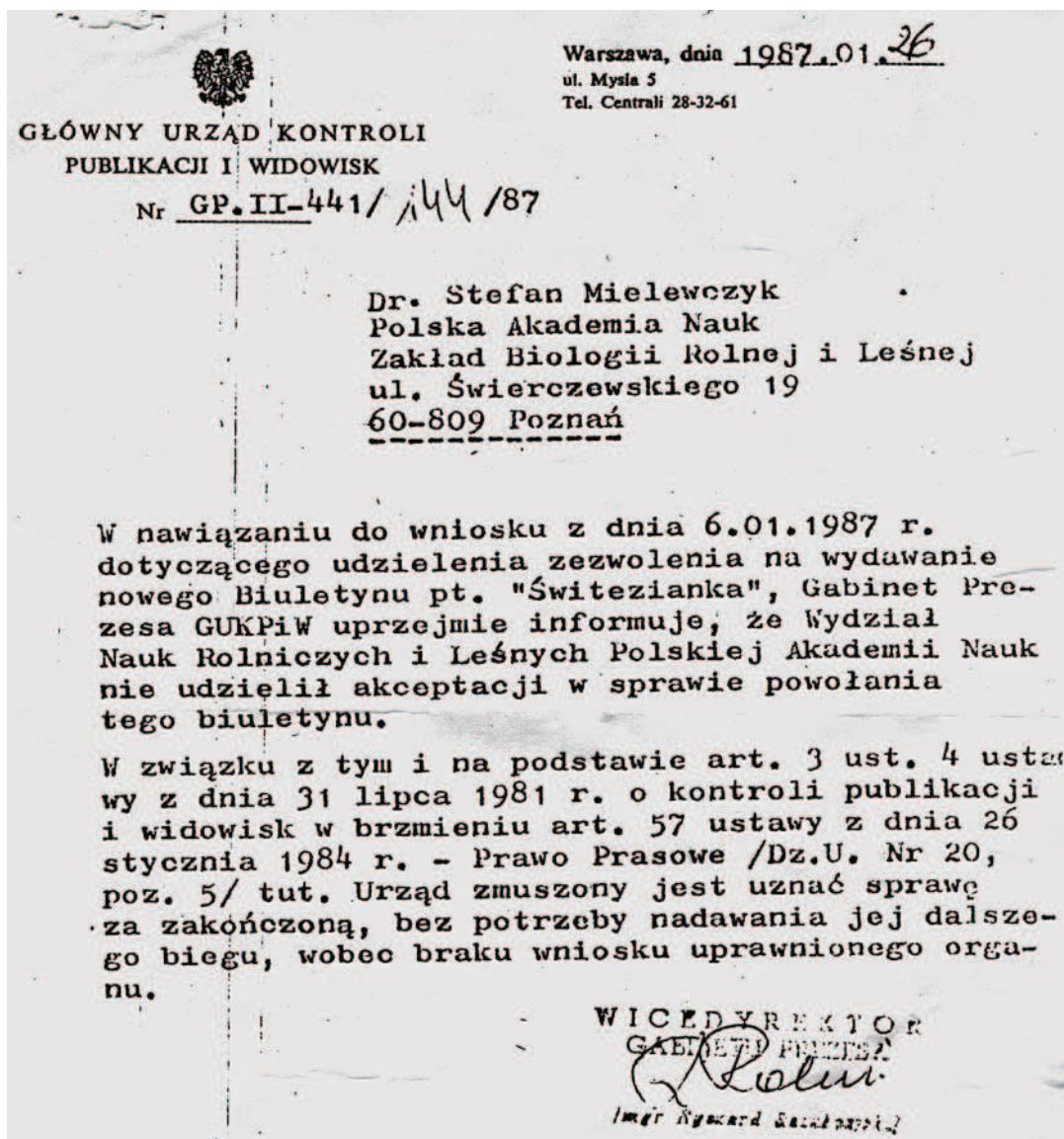
Piśmiennictwo

BUCZYŃSKI P. 2005. Dlaczego Odonatrix? Odonatrix, 1 (1): 1.

MIELEWCZYK S. 2006. Życiorys. Odonatrix, 2 (1): 1-2.

Ryc. 1. Odpowiedź Głównego Urzędu Kontroli Publikacji i Widowisk z dn. 26.10.1987 roku na wniosek złożony przez dr. Stefana Mielewczyka w sprawie powołania biuletynu „Świtezianka”.

Fig. 1. The reply of Main Office of Publications and Entertainments Control from 26.10.1987 to the proposal of doctor Stefan Mielewczyk in re of the „Świtezianka bulletin”.

Atlas rozmieszczenia ważek w Turyngii

Paweł BUCZYŃSKI

Distribution atlas of the dragonflies in the Thuringia.
– The valuation of the new atlas of dragonfly distribution in Turyngia. The book was graded as valuable, very useful not only to German odonatologists. The only clear disadvantage is the lack of differentiation of localities on the distributional maps on different breeding categories.

ZIMMERMANN W., PETZOLD F., FRITZLAR F. 2005. Verbreitungsatlas der Libellen (Odonata) im

Freistaat Thüringen. Naturschutzreport 22, Jena.

W drukowanej w Jenie serii „Naturschutzreport” ukazało się kolejne, po badeńsko-wirtemberskim, bawarskim i saksońskim, opracowanie ważek kraju związkowego Niemiec. Tym razem Turyngii, leżącej na zachód od Saksonii.

Omawiana pozycja ma formę zgrabnej książeczki w sztywnych okładkach, formacie A5, wy-

danej na kredowym papierze, o objętości 224 stron.

Nadając dziełu formę atlasu rozmieszczenia gatunków, autorzy zrezygnowali z omawiania wielu zagadnień ogólnych. Część szczegółową poprzedzają jedynie: słowo wstępne, streszczenie niemieckie i angielskie, podziękowanie dla 120 osób uczestniczących w zbieraniu danych oraz krótkie: wprowadzenie (rozdział 1), charakterystyka przyrodnicza landu (2) i omówienie metod badań (3).

We wprowadzeniu omówiono historię badań faunistycznych Turynгии oraz projekty mapowania ważek, aktualnie realizowane w Niemczech i w tym kraju związkowym. W charakterystyce Turynгии skupiono się na cechach klimatu, wód powierzchniowych, regionów przyrodniczych, mogących mieć wpływ na występowanie ważek.

Część szczegółowa (rozdział 4) zaczyna się od zestawienia i charakterystyk 62 wykazanych z Turynгии gatunków (rozdziały 4.1 i 4.2). Jest to najobszerniejsza część pracy, licząca około 120 stron. Omówienia gatunków obejmują: rozmieszczenie w Niemczech, rozmieszczenie i liczebność w Turynгии, wymagania środowiskowe i biologię, zagrożenia i ochronę, potrzeby badawcze. Jest to ilustrowane: czytelną mapą hipsometryczną ze stanowiskami, zdjęciem imago (zwykle samca) oraz wykresami przedstawiającymi pojaw imagines i zasięg pionowy. Przy analizie rozmieszczenia, oparto się o literaturę i oryginalne dane z lat 1990-2004.

Teksty o poszczególnych gatunkach są treściwe, przejrzyste i dobre merytorycznie. Stanowiska na mapach podzielono na trzy kategorie czasowe: przed rokiem 1944, lata 1944-1984, po roku 1985.

Po przeglądzie gatunków mamy korekty nieścisłości i błędów w piśmiennictwie oraz przedstawienie oczekiwań wynikających z wciąż niepełnego stanu poznania Turynгии (rozdział 4.3). Najważniejsza jest negatywna weryfikacja stwierdzenia w Turynгии *Nehalennia speciosa*.

Szkoda tylko, że stanowiska na mapach nie są zróżcowane według statusu rozrodczego gatunku. Takie informacje byłyby cenne, zwłaszcza dla ga-

tunków rzadkich i zagrożonych, czy migrujących.

Kolejny jest rozdział 4.4 – „Ważki i ochrona przyrody”. Zawiera on wskazanie na występujące w Turynгии gatunki chronione, gatunki z Dyrektywy Siedliskowej UE, siedliska i obszary podlegające ochronie. Szczegółowo omówiono sytuację: *Coenagrion mercuriale*, *C. ornatum*, *Ophiogomphus cecilia* i *Leucorrhinia pectoralis*.

Rozdział 4.5 poświęcono wybranym siedliskom, związanym z nimi zgrupowaniom ważek i ich zagrożeniom. Uwaga autorów skupiła się na: wodach bieżących, torfowiskach, stawach, rowach i wodach powyroboiskowych. Ta część książki jest bardzo interesująca i, jako najbardziej uniwersalna, szczególnie warta polecenia.

Więcej część szczegółową krótkie rozdziały 4.6 i 4.7, omawiające odpowiednio – ekspansję gatunków z południa Europy i wędrówki ważek.

Na końcu książki zamieszczono wykaz piśmiennictwa oraz indeksy niemieckich i łacińskich nazw ważek.

Omawiana książka to wzorcową monografią regionalną – dobra merytorycznie, zwięzła, przydatna. Skupienie się autorów tylko na niektórych aspektach krajowej fauny wyszło dziełu na dobre, jest ono dzięki temu bardzo klarowne. Jest to więc pozycja godna polecenia. Warto ją mieć choćby dlatego, że od ukazania się monografii SCHORRA (1990) upłynęło dużo czasu, w którym obraz rozmieszczenia ważek w Niemczech uległ wielu zmianom – z powodu znacznego wzrostu ilości danych, ale i przez zmiany klimatyczne. Tak więc przy poszukiwaniu danych faunistycznych trzeba korzystać także z nowszych źródeł.

Cena książki nie jest wysoka, zwłaszcza biorąc pod uwagę szatę wydawniczą – wynosi 10 €.

Piśmiennictwo

SCHORR M. 1990. Grundlagen zu einem Artenhilfsprogramm Libellen der Bundesrepublik Deutschland. Ursus Scientific Publishers, Bilt-hoven.

Polskie i dotyczące Polski prace odonatologiczne opublikowane w I połowie roku 2006, z uzupełnieniem wykazu za rok 2005

Paweł BUCZYŃSKI

Polish and dedicated to Poland odonatological papers published in the 1st half of the year 2006 and additions to the year 2005. – In the reported year period, 14 papers were published, 1 master theses were written. Some papers from 2005 (*) also given. The list does not contain the papers published in Odonatrix – they are

listed in a separate index at the end of an ever volume.

Poniżej zestawiam prace, które ukazały się w pierwszym półroczu 2006 r. Gwiazdką (*) oznaczam uzupełnienia za rok 2005. Tak jak poprzed-

ISSN 1733-8239

Odonatrix

Biuletyn Sekcji Odonatologicznej Polskiego Towarzystwa Entomologicznego
Bulletin of the Odonatological Section of the Polish Entomological Society

---

Rok 2, numer 2 (lipiec 2006)

Polskie Towarzystwo Entomologiczne – Sekcja Odonatologiczna
Zakład Zoologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie